

Külkapcsolati tanácsnok beszámolója (XII.)

2023. szeptember 10. – 2024. január 15.

2023. szeptember 21 - 25. között került megrendezésre az angliai Huntingdon – Godmanchesterben az öt szorosán együttműködő testvérváros ifjúsági kulturális fesztiválja. Ennek keretén belül a résztvevő diákok egy-egy előre megtervezett részegységekből álló szabadtéri murált készítettek el közösen a két rendező városban. Szentendrét hat móríczos diák képviselte. Ők maguk készítettek előzőleg kilenc, városunkat idéző rajzot, amelyek közül a szervezők választották ki az elkészített kettő alkotás vázlatát. A másik négy testvérvárosból érkező diákokkal együtt készítettek el a Huntingdon-i közösségi ház falán, valamint a Godmanchester-i szabadtéri sportkomplexumban egy – egy színes, időtálló mozaik murált, ami szimbolizálja a testvérvárosok együvé tartozását és együttműködését.

Az angliai szervezők ezen kívül egyéb tartalmas programot is szerveztek, ami lehetővé tette a résztvevők számára egymás megismerését, személyes kapcsolatok kialakítását és a helyszín jellegzetességeivel való ismerkedést.

A diákokat kísérő művészettörténész – rajz szakos tanár hozzáértően és sikeresen fogta össze a hat fiatal csoportját, és nagy szerepe volt a szentendrei ifjúsági csapat eredményes szereplésének biztosításában.

Az ifjúsági kulturális fesztivállal egyidőben került sor az öt testvérváros évi programegyeztető megbeszélésére (business meeting). Szentendre képviseletében Fülöp Zsolt polgármester, Willemse Jolanda, a Szentendre Nemzetközi Kapcsolatok Egyesülete elnöke és Helyes Imre, külkapcsolati tanácsnok vett részt a programon.

A megbeszélés első részében rövid beszámolók hangzottak el az elmúlt időszak testvérvárosi együttműködésének eseményeiről. Ennek jellemző formája az egymás rendezvényeire szóló meghívás alapján történő részvétel. Így Gubbio város delegációja szóban meghívta Szentendrét, hogy képviselői vegyenek részt a 2024. évben, ősszel megrendezésre kerülő tradicionális szarvasgomba fesztiválon. Hivatalos meghívó eddig nem érkezett, majd annak kézhezvétele után nyílik lehetőség a részvétel konkrét szervezésére. Ez a részvétel azt is jelentheti, hogy Szentendre a gubbioi fesztiválon bemutathatja tradicionális termékeit, és azt árulhatná is az esemény során.

A 2024. évi közös programot illetően Szentendre vállalta az évente esedékes közös ifjúsági fesztivál megszervezését 2024. szeptember 19-24. között.

Ez azért is tűnt illendőnek, mert a nehéz gazdasági helyzet miatt városunk nem tudott eleget tenni házigazda kötelezettségeinek a 2022. évben esedékes ifjúsági fesztivál vonatkozásában. Egyúttal mi lennénk a tradicionális éves programegyeztető megbeszélés rendezői is, amire a fesztivállal egy időben kerülne sor.

Vitás kérdésként vetődött fel a testvérvárosi együttműködés finanszírozásának ügye. Mindenütt komoly nehézségeket okoz az önkormányzatok pénzügyi lehetőségeinek beszűkülése, így kevesebb lehetőség adódhat együttműködési programok finanszírozására. Ezeket a nehézségeket kiküszöbölendő merült fel jó példaként Gubbio esete, aki a 2023.

áprilisában megrendezett közös programot európai uniós részfinanszírozás mellett tudta megrendezni. Igaz, az uniós pályázat lehetősége elég szűkkörű és nem bőkezű.

Felmerült annak is a gondolata, hogy létre kellene hozni egy közös alapot, aminek segítségével lehetne pénzügyileg támogatni közös programokat. Az ötlet vegyes fogadtatásának oka alapvetően kettős: egy ilyen megoldás az önállóság kényes kérdését veti fel, hisz mások (is) befolyással lennének az adott város saját bevételeinek felhasználására. Másrészt az egyébként is szűkös pénzügyi források eleve korlátot jelentenek, így nehéz lenne elvárni akár azok egy részéről történő lemondást az ügyben illetékes és mindenekelőtt a helyi lakosságnak felelősséggel tartozó testületektől.

Az önkormányzat 2023-ban is pályázatot nyújtott be a határon túli testvérvárosi együttműködés fejlesztése céljából a Bethlen Gábor Alapítványhoz. Az ez alkalommal elnyert 1 millió forint támogatás felhasználása – az eredeti terveknek megfelelően – „átengedésre került” a Szentendre Nemzetközi Kapcsolatok Egyesülete (SZNKE) részére abból a kimondott célból, hogy az egyesület szervezzen közös programot a kézdivásárhelyi és a zilahi testvérvárosi civil egyesülettel közösen a jövőbeni kapcsolatok, valamint együttműködés erősítésének és elmélyítésének céljából.

A három civil egyesület közös programja 2023. október 20-24. között valósult meg. A résztvevők tevékenységük ismertetésén keresztül keresték a közös pontokat, a jövőbeli kétvagy akár háromoldalú együttműködés lehetőségét. Október 22-én egy szélesebb körű kerekasztal beszélgetésre került sor, amelyen részt vettek a meghívottakon és az SZNKE-n kívül az önkormányzat, valamint önkormányzati intézmények vezetői, képviselői. A széleskörű beszélgetés rávilágított arra, hogy a testvérvárosi kapcsolatok tartalmas alakítása a civil együttműködésen túl nem nélkülözheti az önkormányzati intézmények részvételét, illetve azok közvetlen együttgondolkodását és működését.

A kézdivásárhelyi és zilahi civil egyesület küldöttségei részt vettek az október 23-i ünnepi megemlékezésen is.

2023. október 18-án európai körútja keretén belül Szentendrére látogatott Goyang, 1,1 millió lakosú koreai város 21 fős szakmai delegációja, hogy tanulmányozza városunk kulturális és turisztikai politikáját, illetve gyakorlatát. A küldöttség részére a MűvészetMalomban szervezett mintegy 2,5 órás programon az önkormányzat, a Ferenczy Múzeumi Centrum, a Kulturális Központ, valamint a TDM képviselői ismertették az intézmények misszióját és tevékenységét, külön hangsúlyozottan bemutatva a két terület fontosságát Szentendre város életében. Az előadások elnyerhették a delegáció tagjainak tetszését, mert kérdéseikkel úgy az érintett témák, mint az önkormányzat működésének különféle aspektusai iránt érdeklődtek igen széleskörűen.

A Magyar-Kínai Kulturális és Oktatási Egyesület (magyarországi szervezet) megkereste az önkormányzatot, és Peking Xicheng kerületének érdeklődését tolmácsolta testvérvárosi kapcsolatok létrehozása céljából. Ez a szándék kimondottan az „Egy övezet, egy út” széleskörű kínai nemzetközi kezdeményezés tervébe illeszkedik bele.

Xicheng a kínai főváros egyik központi kerülete, lakosainak száma meghaladja az 1,2 milliót, és helyt ad állami és kormányzati intézményeknek, valamint gazdasági és pénzügyi érdekeltségek székhelyeként is szolgál.

Szentendrének jelenleg 12 testvérvárosi megállapodása van, melyek közül hattal jelentősebb és érzékelhető együttműködést folytatunk. Hat esetben további erőfeszítéseket kellene tennünk annak érdekében, hogy felélesszük az évek óta szunnyadó kapcsolatokat.

A testvérvárosi kapcsolatok létrehozását és alakítását szabályozó helyi rendelet fogalmazza meg az arányosság szempontját: városunk a hasonló jellegű és a lakosság számát tekintve leginkább hasonló méretű külföldi településekkel létesítsen testvérvárosi együttműködést.

Fentieket alapján egyelőre nem lenne célszerű újabb testvérvárosi kapcsolatot kialakítani, amíg a meglévők újjáélesztése van napirenden. Xicheng-gel pedig azért is lenne nehéz „közös nevezőt” találni, mert méretét, a település működését és karakterisztikáját tekintve nagyon eltér Szentendre várostól és annak jellegétől. Álláspontunkról tájékoztattuk a bennünket megkereső egyesületet.

A tokiói magyar nagykövetség és Tóth-Vásárhelyi Réka, nemzetközileg elismert kokesi fababa készítő magyar iparművész megkereste az önkormányzatot, és kezdeményezték kulturális együttműködés, majd testvérvárosi kapcsolat kialakítását Szentendre és Shibukawa japán város között. A mintegy 80 ezer lakosú város jelentősnek tűnő kulturális háttérrel rendelkezik. Ennek alapján összeállításra került egy ismertető anyag Szentendre kulturális intézményeiről és azok tevékenységéről. Ezt az anyagot a japán városba novemberben kiutazott magyar iparművész vállalta átadni az ottani önkormányzatnak. Várjuk hasonló bemutatkozó anyag megérkezését, ami alapján konkrétabban lehetne majd gondolkodni a javasolt együttműködés valódi lehetőségéről.

2024. évben tervezett testvérvárosi akciók:

- Zilah testvérváros képviselőinek meghívása a március 15-i ünnepségre
- amennyiben hivatalos meghívó érkezik, részt venni a Hoi An - nal kötött testvérvárosi együttműködés 10. évfordulója alkalmából 2024. augusztusában a vietnami városban tervezett ünnepségen

Megjegyzés: a Szentendre Nemzetközi Kapcsolatok Egyesülete nem hivatalos forrásból származó értesülése szerint a vietnami partner tervezi szentendrei delegáció meghívását

- öt testvérváros ifjúsági sportfesztiváljának megrendezése Szentendrén 2024. szeptember 19-14. között. A rendezvény előkészítését az önkormányzat a Szentendre Nemzetközi Kapcsolatok Egyesületével közösen, a helyi középiskolákat bevonva fogja végezni. Az előkészületi munkálatok január második felében kezdődnek.
- az ifjúsági sportfesztivállal egyidőben Szentendrén kerül sor az öt szorosan együttműködő testvérváros éves programegyeztető megbeszélésére (business meeting)
- amennyiben hivatalos meghívó érkezik, részvétel Gubbio testvérvárosban ősszel megrendezésre kerülő szarvasgomba fesztiválra, ahol jellegzetes szentendrei termékek bemutatására és eladására kerülhet sor

- ifjúsági filmfesztivál szervezése négy + egy testvérváros (Wertheim, Gubbio, Huntingdon, Godmanchester, Kézdivásárhely) diákjai által készített rövidfilmek készítése, zsűrizése és a győztesek bemutatása révén.

Szentendre. 2024. január 17.

Helyes Imre Mihály

képviselő, külkapcsolati tanácsnok